

Forløb: Middelalderen forstået og fortolket gennem Elsøes tese om gensidig afhængighed.

10 til 12 dobbeltlektioner.

Litteratur:

Søren B. Andersen, Søren Lundsgaard og Erik Lund: **Menneskeskabt**, Nyt Teknisk Forlag 2013 (i dag Praxis) 34-35, 41-44, 125-159.

Jørgen Elsøe Jensen: **Gensidig afhængighed – en arv fra fortiden. Danmarks middelalderbyer – et vidnesbyrd om spredningen af vestlig civilisation**, Aalborg Universitet 2010 p. 238 – 246

BBC 2008 – Dokumentar ved Stephen Fry: **The machine that made us – Gutenberg and the invention of the printing press**.

Målet med dette forløb var at dække middelalderen ved hjælp af en teknologihistorisk vinkel, hvor eleverne også blev introduceret til forskellige teorier og forklaringsmodeller indenfor teknologihistorien.

Det sidste udgjorde forløbets metodiske vægtning og indgår generelt i mit arbejde med klassen om at udbygge den metodiske vinkel i historieundervisningen til også at omfatte en metodisk gennemgang af fremstillinger og se på forklaringsmodeller i historie.

I dette forløb var fokus på teknologideterminisme.

Som eksempel på en fremstilling, der er meget tæt på, hvis ikke ren teknologideterminisme, læste klassen et uddrag fra Elsøes afhandling, hvor han argumenterer for en sammenhæng mellem indførelsen af hjulploven og udviklingen af Kristus-fremstillingerne på middelalderkrucifikser fra den sejrende til den lidende Kristus.

Pædagogisk metode til at knække den ret svære Elsøe tekst var rollelæsning og en kort skriftlig aflevering på www.socrative.com, hvor eleverne i grupper skulle tage stilling til, om Elsøe var teknologideterminist.

Forløbet blev afsluttet med BBC dokumentaren, hvor eleverne skulle identificere Frys metode og midler (kildekritik, ekspertinterview, rekonstruktioner, arkæologi) til at belægge den tese, han præsenterer, og diskutere, om det er den kontekstuelle tilgang eller teknologideterminisme, der vejer mest hos Fry.

Forløbet er blevet gennemført på Tornbjerg Gymnasium (stx), Odense, efteråret 2014. Klassen var en 2. G med en mat-fys studieretning. Klassen tog godt mod forløbet, men det er nok et forløb, der kræver en ret god klasse med en naturvidenskabelig interesse.

Søren B. Andersen